

Brüsszel, 2019. március 25.

KÖZLEMÉNY AZ ÉRDEKELT FELEK RÉSZÉRE

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KILÉPÉSE ÉS AZ UNIÓS VERSENYJOG

Az Egyesült Királyság 2017. március 29-én az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 50. cikkének megfelelően bejelentette az Unióból való kilépésre vonatkozó szándékát. 2019. március 22-én az Európai Tanács (50. cikk) az Egyesült Királysággal egyetértésben úgy határozott, hogy amennyiben az alsóház legkésőbb 2019. március 29-ig jóváhagyja a kilépésről rendelkező megállapodást, az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében meghatározott határidő 2019. május 22-ig meghosszabbodik.

Az Európai Tanács úgy határozott, hogy amennyiben az alsóház 2019. március 29-ig nem hagyja jóvá a kilépésről rendelkező megállapodást, az 50. cikk (3) bekezdésében meghatározott határidő 2019. április 12-ig hosszabbodik meg. Ez azt jelenti, hogy 2019. április 13-án közép-európai idő szerint 00:00 órától („a kilépés időpontja”) kezdődően az Egyesült Királyság „harmadik országgá”¹ válhat.

A kilépésre való felkészülés nemcsak az EU és a nemzeti hatóságok ügye, hanem a magánfeleket is érinti.

A kilépésről rendelkező megállapodás megerősítésével kapcsolatos bizonytalanságokra tekintettel valamennyi érdekelt felet és különösen a gazdasági szereplőket emlékeztetni kell azokra a jogi következményekre, amelyeket figyelembe kell venni akkor, amikor az Egyesült Királyság harmadik országgá válik.

A kilépésről rendelkező megállapodásban² foglalt átmeneti időszakokra is figyelemmel a kilépés időpontjától kezdődően az Egyesült Királyság harmadik országgá válik a versenyjogra vonatkozó uniós szabályok alkalmazása³ tekintetében.

Ez a közlemény csak azokról az uniós versenyjog (antitröszt, összefonódás-ellenőrzés) alkalmazását érintő főbb kihatásokról ad némi útmutatást, amelyek a megállapodás elmaradása esetén várhatók⁴.

¹ A harmadik ország olyan ország, amely nem tagja az EU-nak.

² Lásd a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás negyedik részét (HL C 66. I., 2019.2.19., 1. o.).

³ Az Egyesült Királyság kilépéséig azonban az uniós versenyjog teljes mértékben alkalmazandó az Egyesült Királyságban, csakúgy, mint bármely más tagállamban.

1. AZ UNIÓS ANTITRÖSZTSZABÁLYOK VÉGREHAJTÁSA

Az uniós antitrösztiszabályok végrehajtását az Európai Unió működéséről szóló Szerződés (EUMSZ) 101. és 102. cikke, az 1/2003/EK rendelet⁵, valamint a 773/2004/EK rendelet⁶ szabályozza. Ezt a jogi keretet kiegészítik a bizonyos magatartástípusokat vagy konkrét ágazatokat szabályozó rendeletek, valamint⁷ az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) különböző határozataiban, közleményeiben és iránymutatásaiban, valamint az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlatában adott útmutatások⁸.

Az uniós versenyjog területi hatálya

Az uniós antitrösztiszabályok területi hatályát az EUMSZ 101. és 102. cikke határozza meg az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) értelmezésének megfelelően. Ezek a szabályok alkalmazandók függetlenül a vállalkozás nemzetiségétől vagy a bejegyzése szerinti országtól, illetve székhelyétől, továbbá az EU-n kívül folytatott magatartást is lefedhetnek. A Bíróság megállapította, hogy nem képezi akadályát az EUMSZ alkalmazásának az a tény, hogy egy megállapodásban részt vevő vállalkozás harmadik országban található, ha az ilyen megállapodás a belső piac területén fejt ki hatásait⁹. Az EU-n kívüli magatartás esetében a Bizottság joghatóságát a nemzetközi közjog szerint vagy az EU-ban megvalósuló magatartás,¹⁰ vagy az Unióban kifejtett minősített hatásokon alapuló kritérium¹¹ alapozza meg.

Ezért az a tény, hogy az Egyesült Királyság a kilépés után harmadik országgá válik, önmagában nem lesz hatással az uniós antitrösztiszabályok egyesült királyságbeli vállalkozásokra történő alkalmazhatóságára. Mint bármely más harmadik országban nyilvántartásba vett vagy ott székhellyel rendelkező vállalkozás, az egyesült királyságbeli vállalkozások is az uniós antitrösztiszabályok hatálya alá tartoznak, ha

⁴ Ez a Versenypolitikai Főigazgatóság szolgálatainak nem hivatalos dokumentuma és nem teremt vagy érint jogokat, továbbá az Európai Bizottságra nézve sem kötelező.

⁵ A Tanács 1/2003/EK rendelete (2002. december 16.) a Szerződés [101.] és [102.] cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról (HL L 1., 2003.1.4., 1. o.).

⁶ A Bizottság 773/2004/EK rendelete (2004. április 7.) a Bizottság által az EK-Szerződés [101.] és [102.] cikke alapján folytatott eljárásokról (HL L 123., 2004.4.27., 18. o.).

⁷ Az Európai Bizottság elnökének 2011. október 13-i 2011/695/EU határozata a meghallgatási tisztviselő egyes versenyjogi eljárásokban meglévő feladatáról és megbízatásáról (HL L 275., 2011.10.20., 29. o.).

⁸ A jogszabályok és a különböző közlemények és iránymutatások áttekintését lásd itt: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/legislation.html>.

⁹ Lásd például a Bíróság 1971. november 25-i, *Béguelin Import* ítélete, 22/71, ECLI:EU:C:1971:113, 11. pont.

¹⁰ A Bíróság 1988. szeptember 27-i, *Ahlström Osakeyhtiö és társai kontra Bizottság* egyesített ügyekben hozott ítélete, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85, C-125/85, C-126/85, C-127/85, C-128/85 és C-129/85, ECLI:EU:C:1988:447, 16. pont.

¹¹ A Bíróság 2017. szeptember 6-i, *Intel Corp. kontra Európai Bizottság* ítélete, C-413/14, EU:C:2017:632, 43-47. pont.

a versenyellenes magatartás az Európai Unióban valósul meg, vagy a magatartás ott fejti ki hatását. Ez vonatkozik az állami vállalkozásokra és a különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező egyesült királyságbeli vagy ott letelepedett vállalkozásokra.

Az uniós antitröszt szabályok érvényesítése során felmerülő specifikus kérdések az Egyesült Királyság kilépését követően

A Bizottság továbbra is gyakorolni fogja a belső piaci versenyt érintő megállapodásokra vagy magatartásra vonatkozó joghatóságát. Ezzel párhuzamosan az Egyesült Királyság ilyen gyakorlat feletti joghatósága is alkalmazható a saját nemzeti antitröszt szabályaival összhangban.

A Bizottság vizsgálati jogkörére és a bizottsági határozatok érvényességére vonatkozó következmények

A Bizottság a továbbiakban nem tudja elvégezni az 1/2003/EK rendelet 20. cikke szerinti vizsgálatokat az Egyesült Királyságban. A Bizottság továbbra is tud majd tájékoztatást kérni az 1/2003/EK rendelet 18. cikke alapján.

Továbbra is érvényben marad az EUMSZ 101. és 102. cikke alapján az Egyesült Királyság Unióból való kilépését megelőzően elfogadott valamennyi bizottsági határozat.

2. AZ UNIÓS ÖSSZEFONÓDÁS-ELLENŐRZÉS

Az uniós összefonódás-ellenőrzést az uniós összefonódás-ellenőrzési rendelet¹² és annak végrehajtási rendelete¹³ szabályozza. Ezt a jogi keretet a különböző bizottsági közleményekben és iránymutatásokban valamint az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlatában adott útmutatás¹⁴ egészíti ki.

Az összefonódás-ellenőrzési rendelet előzetes ellenőrzési rendszert hoz létre, amelyben az érintett feleknek bizonyos típusú, meghatározott forgalmi küszöbértéket elérő ügyletekhez be kell szerezniük a Bizottság jóváhagyását, mielőtt végrehajthatják azokat. Amennyiben a Bizottság az összefonódás-ellenőrzési rendelet alapján joghatósággal rendelkezik egy ügylettel kapcsolatban, a tagállamok erre az ügyletre már nem alkalmazhatják nemzeti versenyjogi szabályait. A tagállamok azonban megfelelő intézkedéseket hozhatnak az összefonódás-ellenőrzési rendeletben figyelembe vettekén kívüli, más jogos érdekek védelmére, a rendelet 21. cikkében meghatározott feltételek mellett. A Bizottságnak az

¹² A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (HL L 24., 2004.1.29., 1. o.).

¹³ Az 1033/2008/EK bizottsági rendelettel (HL L 279., 2008.10.22., 3. o.) és az 1269/2013/EU bizottsági végrehajtási rendelettel (HL L 336., 2013.12.14., 1. o.) módosított, a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 802/2004/EK bizottsági rendelet és annak mellékletei (CO-formanyomtatvány, egyszerűsített CO-formanyomtatvány, RS-formanyomtatvány és RM-formanyomtatvány) (HL L 133., 2004.4.30., 1. o.).

¹⁴ A különböző közlemények és iránymutatások áttekintését lásd itt: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/legislation.html>.

összefonódás-ellenőrzési rendelet által biztosított, Unión belüli kizárólagos joghatóságát az „egyablakos rendszer” elvének is nevezik.

Az antitröszt szabályok esetében az uniós összefonódás-ellenőrzési rendszert kell alkalmazni, függetlenül a vállalkozás nemzetiségétől vagy a vállalkozás székhelyétől. Ezért az a tény, hogy az Egyesült Királyság a kilépés után harmadik országgá válik, nem lesz hatással az összefonódás-ellenőrzési rendelet egyesült királyságbeli vállalkozásokra történő alkalmazhatóságára, amennyiben az összefonódás-ellenőrzési rendelet joghatósági kritériumai teljesülnek.

Lehetséges, hogy a Bizottság és az Egyesült Királyság nemzeti versenyhatósága egyszerre lesz illetékes egy tervezett összefonódás párhuzamosan történő felülvizsgálatára, de az összefonódás ellenőrzésére vonatkozó saját anyagi és joghatósági szabályai szerint¹⁵. A vállalkozások ezért e vonatkozásban már nem élvezhetik az egyablakos ügyintézés előnyeit.

A Bizottság joghatóságának értékelésére vonatkozó specifikus kérdések

Összefonódásnál az uniós joghatóságnak az összefonódás-ellenőrzési rendelet 1. és 3. cikke értelmében történő megállapításához a vonatkoztatási időpont a jogi szempontból kötelező érvényű megállapodás megkötésének, a nyilvános ajánlat bejelentésének vagy az irányító részesedés megszerzésének időpontja, vagy az első bejelentés időpontja, attól függően, hogy melyik időpont a korábbi¹⁶. Ezeket a szabályokat nem változtatja meg az Egyesült Királyság EU-ból való kilépése. Ha a releváns események közül bármelyik az Egyesült Királyság kilépését megelőzően történik, a Bizottság értékelné fogja, hogy az összefonódás-ellenőrzési rendelet joghatósági vizsgálatának feltételei a szóban forgó esemény időpontjában teljesülnek-e.

Ha az uniós joghatóság megállapítására vonatkozó időpont az Egyesült Királyság kilépését követő időszakra esik, a Bizottság az uniós szintű forgalom és az egyes tagállamokban realizált forgalom meghatározásakor már nem veszi figyelembe azt a forgalmat, amelyet az összefonódásban részt vevő felek az Egyesült Királyságban realizálnak¹⁷.

Specifikus joghatósági kérdések az áttételt követően a nem uniós léptékű összefonódásokkal kapcsolatban

Ami a Bizottság joghatóságát illeti a nem uniós léptékű összefonódás áttételét követően, különbséget kell tenni az összefonódás-ellenőrzési rendelet 4. cikkének

¹⁵ Ez a helyzet áll fenn azon ügyletek tekintetében, amelyeket a Bizottság és harmadik országok versenyügynökségei vizsgálnak felül.

¹⁶ Lásd a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet szerinti egységes jogalkalmazásról szóló közlemény (156) bekezdését (HL C 95., 2008.4.16., 1. o.).

¹⁷ Ennek az lehet a következménye, hogy nem kell bejelenteni egyes olyan ügyleteket, amelyek elérik az összefonódás-ellenőrzési rendelet által meghatározott küszöbértékeket, ha a vállalkozások egyesült királyságbeli forgalmát be kellene számítani; például ha a célvállalkozás nem ér el legalább 250 millió eurós forgalmat az EU-ban az Egyesült Királyságban elért forgalom beszámítása nélkül.

(5) bekezdése szerinti bejelentés előtti áttételek és az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikke szerinti bejelentés utáni áttételek között.

- Bejelentés előtti áttétel az összefonódás-ellenőrzési rendelet 4. cikkének (5) bekezdése szerint

A 4. cikk (5) bekezdésének értelmében a bejelentő fél vagy felek indokolással ellátott beadványt nyújthatnak be arra vonatkozóan, hogy a Bizottság a nem uniós léptékű összefonódást vizsgálja felül, ha az összefonódás legalább három tagállam nemzeti versenyjoga alapján felülvizsgálható. Bármely hatáskörrel rendelkező tagállam 15 munkanapon belül kifogással élhet. Azokban az esetekben, amikor a 4. cikk (5) bekezdése szerinti beadványt a kilépés időpontja előtt nyújtották be és amikor a nem uniós léptékű összefonódás három tagállamban – köztük az Egyesült Királyságban – felülvizsgálható, a Bizottság akkor szerez joghatóságot az összefonódás-ellenőrzési rendelet 4. cikkének (5) bekezdése alapján, ha az Egyesült Királyság kilépését megelőzően a 15 napos munkanapos időszak eltelik anélkül, hogy bármely hatáskörrel rendelkező tagállam kifejezné egyet nem értését.

Az a tény, hogy az összefonódást az Egyesült Királyságban felül lehet vizsgálni, már nem bír jelentőséggel az összefonódás-ellenőrzési rendelet 4. cikke (5) bekezdésének az ország kilépését követően benyújtott beadványokra történő alkalmazása szempontjából.

- Bejelentés utáni áttétel az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikke szerint

Kilépése után az Egyesült Királyság többé nem jogosult ügyeket a Bizottsághoz áttenni, vagy más tagállamok áttételi kérelméhez csatlakozni az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikke szerint. Amennyiben az Egyesült Királyság a kilépése előtt áttételt kérelmezett, vagy egy másik tagállam áttételi kérelméhez csatlakozott, és a Bizottság úgy határozott (vagy úgy tekintendő, hogy úgy határozott), hogy az összefonódást az kilépés időpontja előtt az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikkének (3) bekezdésével összhangban vizsgálja, az ügyet az Egyesült Királyság vonatkozásában (a Bizottsághoz) áttett ügynek kell tekinteni. Amennyiben nem, úgy az ügyet az Egyesült Királyság vonatkozásában nem kell áttett ügynek tekinteni.

Érdemi értékelés

A kilépés időpontjától kezdődően, továbbá ha a kilépésről rendelkező megállapodást nem erősíti meg, a Bizottságnak figyelembe kell vennie a tényt, hogy az Egyesült Királyság többé nem lesz része a belső piacnak. Ez azt jelenti, hogy a Bizottságnak többé nem lesz hatásköre annak megállapítására, hogy egy tervezett összefonódás jelentős mértékben akadályozná (vagy sem) a hatékony versenyt az Egyesült Királyság nemzeti vagy annál alacsonyabb szintű piacain. Ezen túlmenően az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelemben új vámok és nem vámjellegű akadályok merülhetnek fel. Ez kihatással lehet a Bizottság versenyértékelésére, ezen belül a jogorvoslati lehetőségek megfelelőségére és kivitelezhetőségére, ha az összefonódás versenyjogi aggályokat vet fel. Az egyes következményeket minden egyes érintett esetben külön kell értékelni, és az összefonódásban részt vevő felek számára ajánlatos ezeket a szempontokat megvitatni a Bizottság Versenypolitikai Főigazgatóságának szolgálataival.

Az összefonódás-ellenőrzési rendelet 13. cikke szerinti vizsgálatok elvégzése az Egyesült Királyságban többé nem lesz lehetséges. A Bizottság továbbra is tud majd információt kérni az összefonódás-ellenőrzési rendelet 11. cikke szerint.

Az összefonódás-ellenőrzési rendelet alapján hozott bizottsági határozatok érvényességének folyamatossága az Egyesült Királyság kilépését követően

Az összefonódás-ellenőrzési rendelet alapján hozott valamennyi bizottsági határozat (ideértve a feltételeket és kötelezettségeket megállapító határozatokat is) az Egyesült Királyság kilépése után is érvényben marad. Az egyértelműség érdekében nem kell különbséget tenni azon határozatok között, amelyek az összefonódás által az Európai Gazdasági Térség vagy a többi 27 uniós tagállam bármelyikének szintjén megvalósuló versenyre gyakorolt hatáshoz kapcsolódnak, valamint azon bizottsági határozatok között, amelyek az összefonódás egyesült királyságbeli nemzeti vagy annál alacsonyabb szintű piacokon jelentkező hatásához kapcsolódnak. A határozat elvileg olyan esetekben is érvényes marad, amikor a kötelezettségvállalások kizárólag az Egyesült Királyság nemzeti vagy annál alacsonyabb szintű piacát érintik¹⁸.

Az Egyesült Királyság kilépését követően a felek bizonyos körülmények között mérlegelhetik, hogy a Bizottság megszüntessen, módosítson vagy kiváltson bizonyos kötelezettségvállalásokat az általános felülvizsgálati záradék alapján, amely rendszerint a kötelezettségvállalások részét képezi¹⁹. A kérelmeket megalapozottnak lehet tekinteni, amennyiben a szóban forgó kötelezettségvállalások kizárólag az Egyesült Királyságban lévő piacokat (vagy csak az Egyesült Királyságot és egy harmadik országot magukba foglaló piacokat) érintő versenyjogi kérdésekre vonatkoznak. A Bizottság Versenypolitikai Főigazgatóságának szolgálatai készen állnak iránymutatást adni az egyes konkrét ügyekre vonatkozóan.

A Bizottság uniós versenyjoggal kapcsolatos weboldala (http://ec.europa.eu/competition/index_en.html) további tájékoztatással szolgál. Ez az oldal szükség esetén további információkkal frissül.

Európai Bizottság
Versenypolitikai Főigazgatóság

¹⁸ Mivel a határozathozatal idején a Bizottság rendelkezett joghatósággal és ezért köteles volt az Egyesült Királyságban felmerülő versenyjogi problémát kezelni, miközben az Egyesült Királyság nemzeti versenyhatósága nem rendelkezett joghatósággal, a határozat továbbra is érvényben marad.

¹⁹ Lásd az F. szakaszt – A Bizottság elidegenítési kötelezettségvállalásokra vonatkozó mintaszövegének felülvizsgálati záradéka, amely a következő címen érhető el: <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html>.